

طراحی مدل مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران با رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری

ایوب کباری: دانشجوی دکتری گروه جامعه‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران
طیبه سادات زرگر: استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران (* نویسنده مسئول)

zargar_ta@yahoo.com

چکیده

کلیدواژه‌ها

مدیریت انتظامی،

وندالیسم،

ورزش ایران

زمینه و هدف: هدف کلی پژوهش حاضر طراحی مدل مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران با رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری بود.

روش کار: پژوهش حاضر پژوهشی توصیفی همبستگی بود و از لحاظ هدف نیز جزء تحقیقات کاربردی محسوب می‌شود. جامعه آماری این تحقیق در بخش کیفی را متخصصان جامعه‌شناسی ورزشی، مدیران و معاونت حراست ورزشگاه آزادی، ورزشگاه فولاد آرنه، ورزشگاه نقش جهان اصفهان، ورزشگاه یادگار امام تبریز، و حراست ورزشگاه پاس تشکیل داد که حدود ۷ نفر را شامل می‌شود. روش نمونه‌گیری به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. در بخش کمی نیز جامعه آماری تحقیق را ماموران حراست ورزشگاه‌های منتخب تشکیل دادند که تعداد ۱۶۲ پرسش‌نامه توزیع گردید. در بخش کیفی پس از انجام مصاحبه کدگذاری انتخابی، محوری و کدهای باز استخراج و سپس پارادایم کیفی تحقیق ارائه شد. در بخش کمی نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از میانگین، فراوانی، انحراف استاندارد، درصد استفاده شد. همچنین برای آزمون مدل از مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی استفاده شد. در این پژوهش از نرم افزار Smart pls نسخه ۳ نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. در بخش کیفی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از ۸۵ کد و ۴ مقوله (مدیریت و برنامه ریزی، راهبردهای امنیتی، زیرساخت‌های امنیتی و تعاملات فراسازمانی)، ۹ مفهوم ثانویه و ۸۵ مفهوم اولیه تشکیل شد و پارادایم کیفی تحقیق ارائه شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که هر چهار مولفه مدیریت انتظامی (مدیریت و برنامه ریزی، تعاملات فراسازمانی، راهبردهای امنیتی، زیرساخت‌های امنیتی) بر مقابله با وندالیسم در ورزش ایران تأثیر مثبت معنادار دارد.

نتیجه‌گیری: مدیریت و برنامه ریزی شامل سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی بود. این بدان مفهوم است که مدیران انتظامی در ورزشگاه‌ها به منظور مقابله با وندالیسم بایستی از اصول مدیریت و یا به عبارتی دیگر یکی از ارکان اصلی مدیریت یعنی سازماندهی در امور امنیتی ورزشگاه‌ها بهره‌گیرند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Kabari A, Zargar T, Afarinesh Khaki A. Designing a Disciplinary Management Model to Deal with Vandalism in Iranian Sports with A Structural Equation Modeling Approach. Razi J Med Sci. 2023(2 Oct Sep);30.107.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 4.0 صورت گرفته است.

Designing a Disciplinary Management Model to Deal with Vandalism in Iranian Sports with A Structural Equation Modeling Approach

Ayoub Kabari: PhD Student, Department Sociology of sport , Faculty of Physical Education and Sports Science, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran

Tayebeh Zargar: Assistant Professor, Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran (* Corresponding Author) zargar_ta@yahoo.com

Abstract

Background & Aims: The general goal of the current research was to design a disciplinary management model to deal with vandalism in Iranian sports with a structural equation modeling approach. The behavior of sports fans is broad and represents one of the most universal leisure activities of the society. These behaviors include buying tickets or merchandise, tweeting about a team's performance, or signing up for special sports packages. Therefore, the relationship between a fan and his favorite team causes various behaviors. However, the intensity and extent of team-related behaviors varies widely among sports fans, as the emotions and passion associated with a sports team lead to strong attachments for some and casual relationships for others. Even in one fan, depending on a number of variables, including team expectations, team results, and moods, fan behaviors can vary. Nowadays, the presence of teenagers and young people in sports venues has become one of the concerns of families, because on the one hand, the safety of sports facilities and on the other hand, the moral deviations, anxiety and violence and harassment that occur in sports venues, can affect the physical and mental health of teenagers and young people, and even to threaten adults . Common behavioral abnormalities in sports fields include violence and aggression in the stadium, insulting and obscene slogans towards the players, clubs and fans of rival clubs, throwing objects and explosives on the playing field and disrupting the process of holding the match and finally fighting. And the conflict with the spectators of the rival club and the destruction and damage to the property and facilities of the stadium. As the sport in our country moves forward, the incidence of violence, abnormality and problems among the fans increases, which has become a fundamental problem in the sports community .Sports events are often associated with aggressive behavior from spectators. Hence, fan aggression is a social problem that affects many sports clubs around the world. Violence during sports events shows a wide phenomenon, it causes various negative consequences including damage to spectators and security personnel, reduction of public trust and loss of equipment and places .Therefore, one of the most important events in today's fan communities is vandalism. Fandom as an important part of the football phenomenon in today's society is also interpreted as a double coin with an ugly and beautiful reality, and its positive aspects are mixed with extremely valuable functions along with its negative approach and harmful side effects, and it is natural that One of the negative side effects is the phenomenon of hooliganism and vandalism among the spectators. Vandalism is one of the perversions of the new society, which is caused by rapid social changes, the growth of anomie and the ever-increasing desires of man and his failure to achieve these desires, and the feeling of alienation, injustice, anger and hatred that they have towards the community and their surroundings, which It is an expression of weakness and normative disorder in the cultural and social structure of the society. Vandalism is one of the crimes that have less legal and criminal penalties. Norm-breaking, while causing public damage, indicates important and bigger

Keywords

Police Management,
Vandalism,
Iranian Sports

Received: 03/07/2023

Published: 02/10/2023

problems for the future society . So that the researchers believe that "if destruction and other destructive methods become a positive value among the people of a society; It means to be considered smart; Because it is internalized and institutionalized, it is very difficult to change or destroy it. According to them, showing destructive and aggressive films in third world countries fuels this culture; So that these elements are transferred to the next generations and propagated among them."

In general, a behavior can be called vandalism that, while having the aspects of violence and destruction, has the following characteristics: "a) damage to things that belong to others and not the vandalizing person; b) damage to the public property of the people; c) In general, any damage that the other party must compensate for and the responsibility for the damage is on him. This may be due to the fact that the mentioned properties do not seem to have an owner, or belong to a person, or at least it is difficult to determine their ownership.

Methods: The current research was a descriptive correlational research, and in terms of its purpose, it is considered part of applied research. The statistical community of this research in the qualitative part was made up of experts in sports sociology, managers and deputy guards of Azadi Stadium, Foulad Arena Stadium, Naqsh Jahan Stadium in Isfahan, Yadgar Imam Stadium in Tabriz, Pas Stadium security, which includes about 7 people. The snowball sampling method continued until theoretical saturation was reached. In the quantitative part, the statistical community of the research was made up of the security officers of the selected stadiums, and 162 questionnaires were distributed. In the qualitative part, after the interview, selective coding, central and open codes were extracted and then the qualitative paradigm of the research was presented. In the quantitative section, mean, frequency, standard deviation, percentage were used to analyze the data at a descriptive level. Also, structural equation modeling with partial least squares approach was used to test the model. Also, in this research, Smart pls version 3 software was used for data analysis.

Results: In the qualitative part of law enforcement management in dealing with vandalism in Iranian sports, 85 codes and 4 categories (management and planning, security strategies, security infrastructures and extra-organizational interactions), 9 secondary concepts and 85 primary concepts were formed, and the qualitative research paradigm was presented. became. The results showed that all four components of disciplinary management (management and planning, extra-organizational interactions, security strategies, security infrastructure) have a significant positive effect on dealing with vandalism in Iranian sports.

Conclusion: Management and planning include three core codes. Security organization, integrated security approach and training and training of security forces. This means that in order to deal with vandalism, police managers in stadiums should use the principles of management, or in other words, one of the main pillars of management, which is organization in the security affairs of stadiums.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Kabari A, Zargar T, Afarinesh Khaki A. Designing a Disciplinary Management Model to Deal with Vandalism in Iranian Sports with A Structural Equation Modeling Approach. Razi J Med Sci. 2023(2 Oct Sep);30:107.

*This work is published under CC BY-NC-SA 4.0 licence.

مقدمه

رفتار هواداران ورزشی وسیع است و یکی از جهانی ترین فعالیت های اوقات فراغت جامعه را نشان می دهد. این رفتارها شامل خرید بلیط یا کالا، توثیت در مورد عملکرد تیم یا عضویت برای دریافت بسته های مخصوص ورزشی را شامل می شود. لذا، ارتباط بین یک هوادار و تیم موردعلاقه او باعث ایجاد رفتارهای متنوعی می شود (۱). با این حال، شدت و میزان رفتارهای مربوط به تیم در بین هواداران ورزش بسیار متفاوت است، زیرا احساسات و اشتیاق مرتبط با تیم ورزشی منجر به ایجاد دل بستگی شدید برای برخی و روابط گاه به گاه برای دیگران می شود. حتی در یک هوادار، بسته به تعدادی از متغیرها از جمله انتظارات تیم، نتایج تیم و حالات خلقی، رفتارهای هواداری می تواند متغیر باشد (۲). امروزه حضور نوجوانان و جوانان در اماکن ورزشی تبدیل به یکی از نگرانی های خانواده ها شده است چراکه از یک سو ایمنی تأسیسات ورزشی و از طرفی دیگر انحرافات اخلاقی، دلواپسی و خشونت و هتاک که در ورزشگاه ها رخ می دهد، می تواند سلامت جسمی و روحی نوجوانان و جوانان و حتی بزرگسالان را تهدید کند (۳). منظور از ناهنجاری های رفتاری رایج در میدان ها ورزشی دست زدن به خشونت و پرخاشگری در ورزشگاه، ارائه شعارهای اهانت آمیز و فحاشی نسبت به بازیکنان، باشگاه و هواداران باشگاه رقیب، پرتاب اشیاء و مواد منفجره در زمین بازی و ایجاد اخلال در روند برگزاری مسابقه و بالاخره نزاع و کشمکش با تماشاگران باشگاه رقیب و تخریب و آسیب رسانی به اموال و تأسیسات ورزشگاه می باشد (۴). هر چه ورزش در کشور ما به سمت جلو حرکت می کند، بروز خشونت، ناهنجاری و مشکلات در میان هواداران افزایش پیدا می کند که این موضوع به یک معضل اساسی در جامعه ورزش تبدیل شده است (۵).

رویدادهای ورزشی اغلب با رفتار پرخاشگرانه تماشاگران همراه است. از این رو، پرخاشگری طرفداران یک مشکل اجتماعی است که بسیاری از باشگاه های ورزشی در سراسر جهان را تحت تأثیر قرار می دهد. خشونت هنگام وقایع ورزشی پدیده گسترده ای را نشان می دهد، پیامدهای منفی متنوعی از جمله آسیب به تماشاگران و پرسنل امنیتی، کاهش اعتماد عمومی و از

بین رفتن تجهیزات و اماکن را به وجود می آورد (۶). از این رو یکی از مهم ترین اتفاقات در جوامع هواداری امروزی، وندالیسم است. هواداری به عنوان یک بخش مهم از پدیده فوتبال در جامعه امروزی نیز به عنوان سگه ای دورویه با واقعیتی زشت و زیبا تعبیر می شود و جنبه های مثبت آن با کارکردهای فوق العاده ارزشمند در کنار رویکرد منفی و عوارض زاینبار آن آمیخته است و طبیعی است که یکی از عوارض منفی پدیده اوباشگری و وندالیسم در میان تماشاگران است (۳). وندالیسم از جمله کجروی های جامعه جدید است که ناشی از تغییرات سریع اجتماعی، رشد آنومی و تمایلات روزافزون انسان و ناکامی وی در رسیدن به این تمایلات است و احساس از خود بیگانگی، اجحاف، خشم و تنفیری که آن ها نسبت به اجتماع و محیط اطرافشان دارند که خود بیان کننده ضعف و اختلال هنجاری در ساختار فرهنگی و اجتماعی جامعه است. وندالیسم از جمله جرایمی است که کمتر مجازات حقوقی و کیفری در بر داشته است. هنجارشکنی ضمن ایجاد خسارت های عمومی، مبین مشکلات مهم و بزرگ تر برای جامعه آتی است (۷)؛ به طوری که پژوهشگران معتقدند «که اگر تخریب و روش های مخرب دیگر در بین افراد یک جامعه به صورت یک ارزش مثبت درآید؛ یعنی زنگی محسوب شود؛ چون درونی و نهادینه شده است، امکان تغییر یا از بین بردن آن بسیار مشکل است. به نظر آن ها نمایش فیلم های تخریب کننده و پرخاشگرانه در کشورهای جهان سوم به این فرهنگ دامن می زند؛ به طوری که این عناصر به نسل های بعد منتقل و در بین آن ها تکثیر می شود.» (۸).

به طور کلی، رفتاری را می توان وندالیسم خواند که ضمن دارا بودن جنبه های خشونت و تخریب، ویژگی های زیر را داشته باشد: «الف) صدمه به چیزهایی که متعلق به دیگران است و نه شخص تخریبگر؛ ب) صدمه به اموال عمومی مردم؛ ج) در کل، هر خسارتی که دیگری باید آن را جبران کند و مسؤولیت خسارت وارده بر عهده اوست. این مورد شاید از آنجا نشأت می گیرد که به نظر نمی رسد اموال یاد شده صاحبی داشته باشند، یا به فردی متعلق باشند و یا اینکه حداقل تعیین مالکیت آن ها دشوار است (۹). از طرفی، با حرفه ای شدن و افزایش هیجانان و

است (۱۲). ظاهری و همکاران (۱۳) عوامل مدیریتی، عوامل وضعیتی، عوامل قانونی، عوامل زیرساختی، عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی- اجتماعی به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۴) نیز عوامل اجتماعی - فرهنگی، عوامل مالی، سازمان‌دهی منابع انسانی، آموزش، تجهیزات، امکانات، عوامل مدیریتی، روابط عمومی، روابط عمومی، بهداشت و ایمنی، بهره‌وری و ارتقای منابع انسانی به عنوان شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران (۱۵) عوامل مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۶) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی، بعد مدیریت، بعد امنیتی، عوامل مرتبط با مسابقه و بخش آموزشی با دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۷) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه‌ها بودند. از سوی دیگر، وندالیسم در بین هواداران فوتبال شکل جدیدی به خود گرفته است و به نظر می‌رسد پدیده‌ای نو از خشونت‌گرایی در بین هواداران فوتبال در ایران شکل گرفته است که نمونه‌های بارز آن درگیری‌های هواداران بعد از بازی، درگیری‌های لفظی در سکوها، فحاشی به بازیکنان و تیم رقیب، فحاشی به داور، درگیری‌های لفظی هواداران در فضای مجازی، فحاشی‌ها در زیر پست‌های بازیکنان، هک کردن سایت باشگاه، صفحات رسمی هواداران بازیکنان و ... نمونه‌هایی از وندالیسم می‌باشد.

روش کار

پژوهش حاضر پژوهشی توصیفی-همبستگی بود و از لحاظ هدف نیز جزء تحقیقات کاربردی محسوب می‌شود. داده‌های این تحقیق به صورت میدانی و با استفاده از پرسش‌نامه گردآوری شد. جامعه آماری تحقیق را ماموران حراست ورزشگاه‌های منتخب تشکیل دادند که تعداد ۱۶۲ پرسش‌نامه توزیع گردید روش

حساسیت مسابقات ورزشی روز به روز بر تعداد جمعیت تماشاگران افزوده شده است، به طوری که در برخی از مسابقات ورزشی بیش از صد هزار هوادار در ورزشگاه حاضر می‌شوند (۱۰) و چنانچه این حضور انبوه جمعیت تماشاگر به خوبی مدیریت و کنترل نشود، خود می‌تواند زمینه بروز بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی از جمله درگیری و خشونت، شکستن شیشه و صندلی اتوبوس‌ها، لامپ‌های ورزشگاه و خیابان‌ها، حمله به اماکن عمومی، خسارت وارد کردن به اتومبیل‌ها و اموال عمومی موجود در محدوده ورزشگاه‌های فوتبال توسط تماشاگران را در پی داشته باشد.

در این بین نقش پلیس در مدیریت انتظامی و پیشگیری از ناآرامی‌های ورزشی، بسیار مهم و تعیین کننده است که با مدیریت مناسب، می‌تواند از بروز بسیاری از پرخاشگری‌های ورزشی جلوگیری کند (۱۱)؛ به طوری که کنترل انحرافات اجتماعی بدون توجه به نقش مدیران انتظامی امکان ندارد. لذا، با توجه به اینکه ورزش فوتبال دارای تماشاگران خشونت طلبی می‌باشد، کهدر بسیاری از مواقع از اعمال و حرکات خشونت آمیز خود ابایی ندارند. این دسته از تماشاگران گاه مبادرت به پرتاب اشیایی به سوی ورزشکاران، مربیان و داوران می‌کنند، اموال و تأسیسات ورزشگاه‌ها و بسیاری از وسایل متعلق به عموم جامعه را تخریب می‌کنند، آشوب‌های خیابانی به راه می‌اندازند و با سایر تماشاگران و هواداران تیم‌های رقیب به نزاع می‌پردازند و بسیاری از رفتارها و اقدامات خشونت آمیز دیگری را نیز انجام می‌دهند. گاه خشونت تماشاگران و طرفداران تیم‌های فوتبال به اندازه ای جدی و رایج است که برای جامعه معضلات حادی را به دنبال دارد. با توجه به گستردگی و رواج ورزش فوتبال و عرصه‌ی گسترده تر آن نسبت به دیگر فعالیت‌های ورزشی، که حضور انبوه تماشاگران را حین برگزاری مسابقه‌ها به همراه دارد، این رشته ورزشی در بین فعالیت‌های گوناگون ورزشی بیشتر با رفتار خشونت آمیز طرفداران و تماشاگران مواجه است، به گونه ای که در حال حاضر در کشورهای غربی صاحب فوتبال نوع خاص و تقریباً سازمان یافته ای از خشونت موسوم به اوباشگری شکل گرفته و در سایر کشورها نیز گاه و بی‌گاه شاهد رفتارهای خشونت‌های آمیز تماشاگران در مسابقه‌های فوتبال قابل مشاهده

۰/۸۹ و ۰/۸۹ به دست آمد که از ملاک ۰/۷۰ بالاتر می‌باشد که نشان دهنده قابل قبول بودن آن می‌باشد. همچنین، پایایی پرسش نامه‌ها نیز به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۵۱، ۰/۵۸، ۰/۸۶ و ۰/۸۱ به دست آمد که حاکی از مطلوب بودن آن‌ها می‌باشد.

به منظور برازش مدل تحقیق در نرم افزار PLS نسخه ۳، معیارهای جدیدی برای بررسی برازش مدل ارائه شده است. شاخص ریشه میانگین مربعات باقی مانده استاندارد جدیدترین شاخصی است که در نسخه ۳ نرم‌افزار PLS استفاده می‌شود و براساس نظر هنسلر و همکاران (۲۰۱۴) مقدار این شاخص کمتر از ۰/۱ یا ۰/۰۸ مناسب قلمداد می‌شود و مدل از برازش مطلوبی برخوردار است. بنابراین، با توجه به نتایج جدول دو می‌توان گفت که مدل تحقیق از برازش مطلوبی برخوردار است. سایر شاخص‌های برازش مدل نیز محاسبه شده‌اند.

نتایج جدول ۳ وزن‌های رگرسیونی استاندارد شده مدل را نشان می‌دهد. با توجه به ضریب رگرسیونی

نمونه‌گیری به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. پس از انجام مصاحبه کدگذاری انتخابی، محوری و کدهای باز استخراج و سپس پارادایم کیفی تحقیق ارائه شد. در این تحقیق از یک پرسش نامه محقق ساخته ۴۴ سوالی استفاده شد که شامل ۴ مولفه مدیریت و برنامه ریزی (۱۲ سوال)، تعاملات فراسازمانی (۸ سوال)، راهبردهای امنیتی (۱۰ سوال) و زیرساخت های امنیتی (۱۴ سوال) بود.

یافته‌ها

فورنل و لارکر (۱۹۸۱) ملاک واریانس مستخرج از سازه‌ها (AVE) را ۰/۵۰ و مگنر و همکاران (۱۹۹۶) ملاک را بالای ۰/۴۰ در نظر می‌گیرند. براین اساس طبق جدول یک می‌توان مشاهده کرد که پرسش نامه‌های تحقیق به ترتیب دارای واریانس ۰/۷۶، ۰/۶۷، ۰/۷۰، ۰/۴۸، و ۰/۷۳ می‌باشد و از وضعیت مطلوبی برخوردار می‌باشد. همچنین، پایایی ترکیبی (ضریب دیلون - گلدشتاین) نیز به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۲،

جدول ۱- یافته‌های کدگذاری محوری و انتخابی مدیریت و برنامه‌ریزی در مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران

سازه‌ها	آلفای کرونباخ	rho_A	پایایی ترکیبی	میانگین واریانس مستخرج (AVE)
تعاملات فراسازمانی	۰/۶۹	۰/۶۹	۰/۸۶	۰/۷۶
راهبردهای امنیتی	۰/۵۱	۰/۵۴	۰/۸۰	۰/۶۷
زیرساخت های امنیتی	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۸۲	۰/۷۰
مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش	۰/۸۶	۰/۸۶	۰/۸۹	۰/۴۸
مدیریت و برنامه ریزی	۰/۸۱	۰/۸۲	۰/۸۹	۰/۷۳

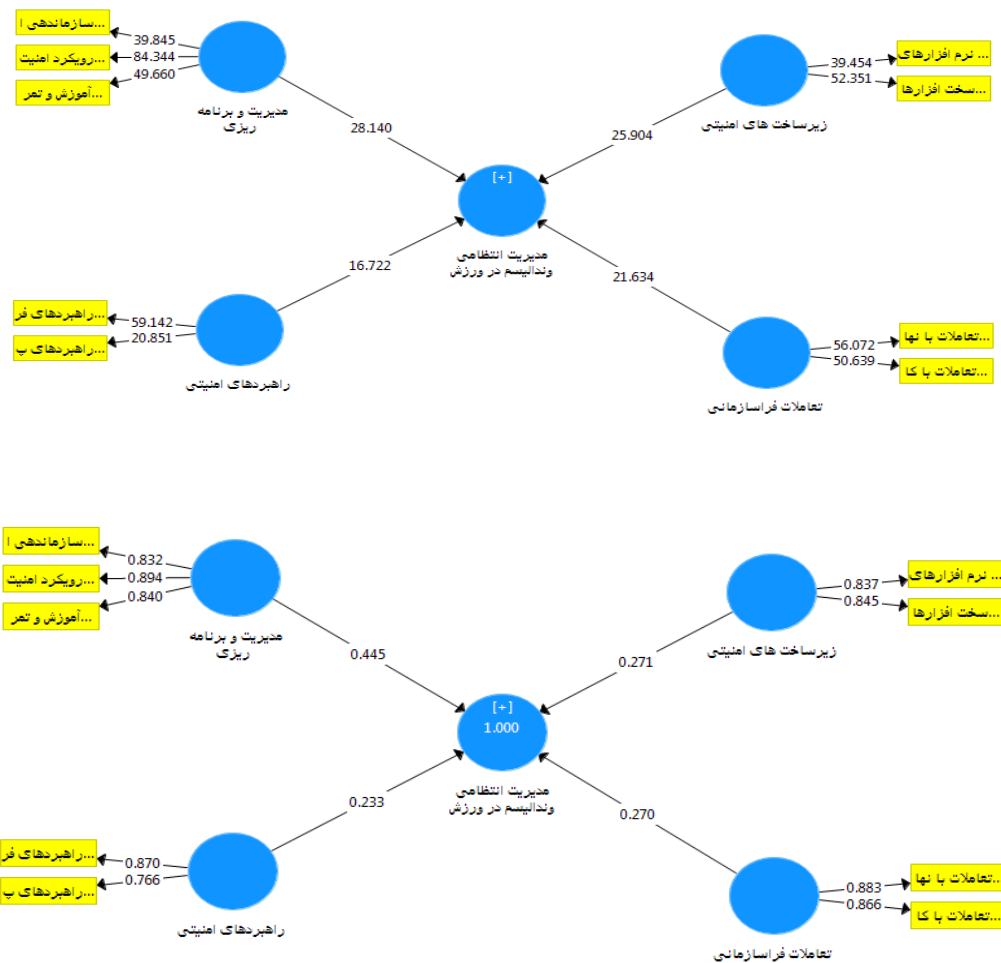
جدول ۲- خلاصه شاخص‌های برازش مدل

شاخص‌ها	مدل برآورد شده
ریشه میانگین مربعات باقی مانده استاندارد شده (SRMR)	۰/۰۸
d_ULS	۰/۶۲۲
d_G	۰/۴۴۴
مربع کا (Chi-Square)	۵۱۰/۹۴۵
شاخص نرم شده برازندگی (NFI)	۰/۷۵۴

جدول ۳- وزن‌های رگرسیون استاندارد شده مدل پیش فرض فرضیه‌ها

متغیرها	بتا	نسبت بحرانی	سطح معناداری
تعاملات فراسازمانی <---> مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش	۰/۲۷۰	۲۱/۶۳۴	۰/۰۰۰
راهبردهای امنیتی <---> مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش	۰/۲۳۳	۱۶/۷۲۲	۰/۰۰۰
زیرساخت های امنیتی <---> مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش	۰/۲۷۱	۲۵/۹۰۴	۰/۰۰۰
مدیریت و برنامه ریزی <---> مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش	۰/۴۴۵	۲۸/۱۴۰	۰/۰۰۰

شکل ۱- مدل در حالت تخمین ضرایب استاندارد و مدل برآورد آماری

با توجه به ضریب رگرسیونی ۰/۲۷ و نسبت بحرانی ۲۵/۹۰ که خارج بازه $\pm 1/96$ قرار دارد (بر اساس قاعده خطای پنج درصد در ناحیه رد فرض صفر برای مقادیر خارج بازه $1/96$ تا $-1/96$ هر پارامتر مدل)، می توان گفت که زیرساخت های امنیتی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح $0/05$ تاثیر مثبت معنادار دارد. با توجه به ضریب رگرسیونی $0/44$ و نسبت بحرانی $28/14$ که خارج بازه $\pm 1/96$ قرار دارد (بر اساس قاعده خطای پنج درصد در ناحیه رد فرض صفر برای مقادیر خارج بازه $1/96$ تا $-1/96$ هر پارامتر مدل)، می توان گفت که مدیریت و برنامه ریزی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح $0/05$ تاثیر مثبت

۰/۲۷ و نسبت بحرانی $21/63$ که خارج بازه $\pm 1/96$ قرار دارد (بر اساس قاعده خطای پنج درصد در ناحیه رد فرض صفر برای مقادیر خارج بازه $1/96$ تا $-1/96$ هر پارامتر مدل)، می توان گفت که تعاملات فراسازمانی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح $0/05$ تاثیر مثبت معنادار دارد. علاوه بر این، با توجه به ضریب رگرسیونی $0/23$ و نسبت بحرانی $16/72$ که خارج بازه $\pm 1/96$ قرار دارد (بر اساس قاعده خطای پنج درصد در ناحیه رد فرض صفر برای مقادیر خارج بازه $1/96$ تا $-1/96$ هر پارامتر مدل)، می توان گفت که راهبردهای امنیتی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح $0/05$ تاثیر مثبت معنادار دارد.

معنادار دارد.

بحث

هدف کلی پژوهش حاضر طراحی مدل مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران با رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که مدیریت و برنامه ریزی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح ۰/۰۵ تاثیر مثبت معنادار دارد. این بدان مفهوم است که مدیران انتظامی در ورزشگاه‌ها به منظور مقابله با وندالیسم بایستی از اصول مدیریت و یا به عبارتی دیگر یکی از ارکان اصلی مدیریت یعنی سازماندهی در امور امنیتی ورزشگاه‌ها بهره گیرند. به اعتقاد آهنچی (۱۳۹۹) سازماندهی، عمل بازآرایی اجزاء است که بر اساس یک یا چند قاعده صورت می‌گیرد. در مدیریت، سازماندهی را فرآیندی می‌دانند که طی آن با تقسیم کار میان افراد و گروه‌های کاری و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها، برای کسب اهداف تلاش می‌شود. سازماندهی در حکم فرآیندی است که به صورت پیوسته و مستمر ادامه دارد و حیات سازمانی به اطمینان از وجود ساختاری که اثربخشی و کارایی را حاصل گرداند، بستگی خواهد داشت. در واقع سازماندهی شامل وظایفی است که باید اجرا شود، تشخیص کسانی است که باید اجرا کنند، چگونگی گروه‌بندی وظایف و تعیین کسانی است که باید گزارش دهند یا گزارش بگیرند. بنابراین، وقتی مدیران حراست و امنیت ورزشگاه‌ها بتوانند در انجام این فرآیند به صورت مطلوب و با دقت‌تر عمل کنند، مدیریت انتظامی در ورزشگاه‌ها برای مقابله با وندالیسم موفق‌تر خواهد بود.

از طرفی، رویکرد امنیتی یکپارچه به عنوان یک بخش مهمی از حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی امنیت در ورزشگاه‌ها هست. این بدان مفهوم است که هماهنگی و انسجام میان اعضای مختلف یگان حفاظتی در ورزشگاه‌ها می‌تواند مدیریت انتظامی مطلوب‌تری را پیاده‌سازی کند. بدین منظور براساس کدهای استخراجی تیم‌های امنیتی مستلزم هماهنگی ماموران امنیتی با عوامل برگزاری مسابقه، تأمین امنیت همه ساختمان‌ها و سیستم‌های آسیب‌پذیر داخل ورزشگاه، آشنایی تمامی پرسنل امنیتی باید با طرح کلی ورزشگاه

و روند امنیت، آشنایی با الگوهای تخصصی مدیریت انتظامی، چینی‌درست نیروهای امنیتی در بخش‌های مختلف ورزشگاه، همکاری منسجم نیروهای امنیتی با عوامل برگزاری مسابقه، طراحی لایه‌های مختلف امنیتی جهت کنترل دقیق تر خطرات احتمالی می‌باشند. علاوه بر این، آموزش و تمرین نیروهای امنیتی می‌تواند به بهبود و تسریع اقدامات امنیتی در ورزشگاه‌ها برای مقابله با وندالیسم کمک کند. به عبارت دیگر با برگزاری دوره‌های آموزشی، ارائه محتواهای آموزشی و تصویری از اقدامات امنیتی در رویدادهای ورزشی بزرگ تر از جمله المپیک و جام جهانی، شناسایی موقعیت‌ها و مکان‌های مناسب برای تسلط، آموزش کارکنان برگزاری بازی و نیروهای امنیتی در مورد نحوه رفتار، آموزش تکنیک‌های مدیریت ازدحام جمعیت به نیروهای امنیتی و آشنا کردن کارکنان برگزاری بازی با شرح وظایف و مسئولیت‌ها می‌تواند در انجام اثربخش اقدامات امنیتی در ورزشگاه‌ها و پیاده‌سازی مدیریت انتظامی مطلوب در ورزشگاه‌ها کمک کند (۱۷). در این راستا، ظاهری و همکاران (۱۳) عوامل مدیریتی، عوامل وضعیتی، عوامل قانونی، عوامل زیرساختی، عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی- اجتماعی را به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۴) نیز عوامل اجتماعی- فرهنگی، عوامل مالی، سازمان‌دهی منابع انسانی، آموزش، تجهیزات، امکانات، عوامل مدیریتی، روابط عمومی، روابط عمومی، بهداشت و ایمنی، بهره‌وری و ارتقای منابع انسانی را به عنوان شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران (۱۵) عوامل مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۶) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی، بعد مدیریت، بعد امنیتی، عوامل مرتبط با مسابقه و بخش آموزشی با دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۷) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط

ورود افراد آشوبگر می‌تواند از بروز رفتارها و حوادث ناگهانی و مدیریت این شرایط بحرانی برای یگان حفاظتی ورزشگاه‌ها کمک کند. در این راستا، شریعتی فیض (۱۷) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه-ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه‌ها بودند. براساس نتایج تحقیق ابدالی و همکاران (۱۱) حفاظت فیزیکی ورزشگاه و صلاحیت منابع انسانی از عوامل مهم تأمین امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. ظاهری و همکاران (۱۳) عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی اجتماعی را به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۴) نیز عوامل اجتماعی- فرهنگی به عنوان یکی از شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۶) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی و بخش آموزشی با دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۷) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه-ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه‌ها بودند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق ظاهری و همکاران (۱۳)، کریمی و همکاران (۱۴)، یانپی و همکاران (۱۶) و شریعتی فیض (۱۷) همسو می‌باشد. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

نتایج دیگر این تحقیق نشان داد که زیرساخت‌های امنیتی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح ۰/۰۵ تاثیر مثبت معنادار دارد. این بدان مفهوم است که از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق به کارگیری تکنولوژی‌های روز دنیا در حوزه سخت افزاری و نرم افزاری از الزامات اساسی در مدیریت انتظامی در ورزشگاه‌ها است. علاوه بر این براساس الزامات اکثر فدراسیون‌های ورزشی جهانی برای حفظ امنیت ورزشگاه‌ها در حین برگزاری رویدادهای ورزشی یکی از معیارهای اساسی برگزاری رویدادهای ورزشی است و این امر در کنترل وندالیسم در ورزشگاه‌های ایران نیز از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق موثر بوده است. افزون بر این از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق به منظور پیاده‌سازی مدیریت انتظامی مطلوب در ورزشگاه‌ها از دیدگاه شرکت کنندگان سیستم‌های

فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه‌ها بودند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق ظاهری و همکاران (۱۳)، کریمی و همکاران (۱۴)، فرجی و همکاران (۱۵)، یانپی و همکاران (۱۶) و شریعتی فیض (۱۷) همسو می‌باشد. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

یافته‌های دیگر این تحقیق نشان داد که راهبردهای امنیتی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح ۰/۰۵ تاثیر مثبت معنادار دارد. این بدان مفهوم است که به منظور ایجاد و نهادینه‌سازی رفتارهای پایدار و ایجاد فرهنگ مطلوب هواداری در بین هواداران به کارگیری راهبردهای فرهنگی با همکاری باشگاه‌ها و متولیان امر می‌تواند یک اقدامی موثر و امنیتی به منظور مقابله با رفتارهای وندالیسم با کمترین تنش و اقدام نظامی باشد. به عبارتی دیگر شرکت کنندگان بر این عقیده بودند که آموزش کانون‌های هواداری برای جلوگیری از رفتارهای تنش‌زا، اجرای برنامه‌های فرهنگی و سرگرم کننده قبل از شروع مسابقه، ارائه بسته‌های تشویقی برای هواداران، استفاده از نیروهای داوطلب از بین هواداران، اطلاع رسانی در مورد احکام و مجازات اقدامات ضد امنیتی افراد، بیلبوردها و تابلوهای هشدار امنیتی، توزیع کتابچه و بروشورهای مربوط به موارد امنیتی در بین تماشاگران و تعامل و رفتار مطلوب نیروهای امنیتی با تماشاگران می‌تواند از راهبردهای بسیار موثر بر پیاده‌سازی راهبردهای فرهنگی و آموزشی باشد. در واقع، راهبردهای مذکور می‌توانند به عنوان یک راهبردی مقابله‌ای برای کنترل رفتارهای زیان‌باری که می‌تواند پیامدهای جبران ناپذیری داشته باشد را کنترل کند. علاوه بر این راهبردهای پیشگیرانه یکی دیگر از کدهای اساسی بود که از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق نقش مهمی می‌تواند در پیگیری از رفتارهای وندالیسم داشته باشد. از دیدگاه شرکت کنندگان وقتی تیم حفاظتی ورزشگاه‌ها بتوانند شاخص‌هایی از جمله تأمین امنیت همه ساختمان‌ها و سیستم‌های آسیب پذیر داخل ورزشگاه، تشکیل تیم‌های ویژه برای مدیریت تنش‌ها و بحران در مواقع خاص، مدیریت زمان و مدیریت زمان‌های بحرانی در حین مسابقات، کنترل مداوم رفتارهای مشکوک هواداران، ممانعت از ورود اشیاء ممنوعه، جلوگیری از

تعاملاتی صورت گیرد. همچنین این تعامل می‌تواند به منظور ایجاد هماهنگی با هواداران از طریق کانون‌های هواداری نیز انجام شود. از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق این تعاملات و هم‌افزایی می‌تواند از طریق هماهنگی با ماموران محلی، همکاری حراست ورزشگاه‌ها با نیروهای انتظامی محلی، تعامل و هماهنگی با لیدرهای تیم‌ها، همکاری یگان امنیتی ورزشگاه‌ها با بخش فرهنگی باشگاه‌ها، آموزش لیدرهای تیم‌ها در خصوص رعایت ملاحظات امنیت صورت گیرد. علاوه بر این، به نظر می‌رسد در این راستا، شریعتی فیض نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. کریمی و همکاران (۱۴) روابط عمومی به عنوان یکی از شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران نیز نشان داد عوامل مرتبط با مسابقه دارای اهمیت بودند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق کریمی و همکاران (۱۴)، شریعتی فیض (۱۷) و یانپی و همکاران (۱۶) همسو می‌باشد. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت. لذا، پیشنهاد می‌شود دانشگاه‌های علوم انتظامی در کشور رشته‌ها و گرایش‌های حراست و حفاظت امنیتی در ورزش را راه‌اندازی کنند. به منظور به روزرسانی و روزآمدسازی روش‌های حفاظت امنیتی در ورزشگاه‌ها دوره‌های دانش‌افزایی برای یگان حفاظتی ورزشگاه‌ها برگزار شود. به منظور افزایش نیروی انسانی و بهره‌مندی نیروهای متخصص نیروهای حراست ورزشگاه‌ها در دوره‌های آموزشی بین‌المللی شرکت نمایند. علاوه بر این، پیشنهاد می‌شود در تحقیقی به صورت تطبیقی روش‌های مدیریت انتظامی در ورزش ایران با سایر کشورها بررسی شود. پیشنهاد می‌شود در تحقیقی به نیازسنجی فرآیند مدیریت انتظامی در ورزش پرداخته شود.

نتیجه‌گیری

مدیریت و برنامه‌ریزی شامل سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی بود. این بدان مفهوم است که مدیران انتظامی در ورزشگاه‌ها به منظور مقابله با

ورود و خروج تماشاگران، کنترل آن‌ها، زمان جابه‌جایی، به کارگیری تجهیزات به روز و پیشرفته امنیتی در ورزشگاه‌ها، نظارت هوشمند تصویری، نرم‌افزارهای فوق پیشرفته پردازش تصویر و هوش مصنوعی، به کارگیری سیستم‌های ارتباطی پیشرفته از جمله بی‌سیم‌ها و گوشی‌ها، استفاده از دوربین‌های مدار بسته، تجهیز ورزشگاه‌ها به گیت‌های هوشمند، استفاده از تجهیزات به روز امنیتی و مکانیزه کردن ورزشگاه‌ها می‌باشد. در واقع زیرساخت‌های امنیتی در ورزشگاه‌ها می‌تواند در دقت و سرعت پیشگیری رفتارهای وندالیسم در ورزشگاه‌ها مفید باشد. در این راستا، شریعتی فیض نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی و وضعیت مدیریت مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. براساس نتایج تحقیق ابدالی و همکاران (۱۱) استفاده از فناوری و سیستم‌های پیشرفته هشداردهنده امنیتی از عوامل مهم تأمین امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. ظاهری و همکاران عوامل زیرساختی را به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۴) نیز تجهیزات، امکانات، به عنوان یکی از شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران (۱۵) عوامل موثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه‌ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق ظاهری و همکاران (۱۰) کریمی و همکاران (۱۴)، فرجی و همکاران (۱۵) همسو می‌باشد. شریعتی فیض (۱۷) نشان داد که زیرساخت‌ها مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

یافته‌های دیگر این تحقیق نشان داد که تعاملات فراسازمانی بر مدیریت انتظامی وندالیسم در ورزش در سطح ۰/۰۵ تاثیر مثبت معنادار دارد. این یافته بدان مفهوم است که شرکت کنندگان در این تحقیق به منظور بهره‌گیری از تمام منابع و پتانسیل‌ها و ایجاد هم‌افزایی در برقراری نظم در ورزشگاه‌ها بایستی بین یگان‌های حفاظتی با سازمان‌ها ذیربط هماهنگی و

14. Karimi J, Karimi S. Leadership S, Bejani A. Development of a conceptual model of crisis management in sports events based on thematic analysis. *Crisis Emerg Manag*. 2022;46(13):121-99.

15. Faraji R, Hemtinejad MA, Shabani S. The role and importance of human resources in ensuring the security of football stadiums. *Hum Resource Manag Sports*. 2020;12(6):179-194.

16. Yanpi T, Zare Abdansari M, Darvishi A, Friendship M. Investigating the factors affecting the improvement of the performance of the police force in controlling violence and maintaining the safety of the spectators of the Iranian Premier League football competitions. *Police Sci Res*. 2019;89(22):174-200.

17. Shariati Faiz, Mehdi. Identifying the components of abnormality in Iran's stadiums (case study: Premier Football League). *Strategic Stud Sport Youth*. 2019;49(19):177-196.

وندالیسم بایستی از اصول مدیریت و یا به عبارتی دیگر یکی از ارکان اصلی مدیریت یعنی سازماندهی در امور امنیتی ورزشگاه ها بهره گیرند.

References

1. Dwyer B, LeCrom C, Greenhalgh GP. Exploring and Measuring Spectator Sport Fanaticism. *Commun Sport*. 2018;6(1):58-85.

2. Raney, Arthur A. Reflections on Communication and Sport: On Enjoyment and Disposition. *Commun Sport*. 2013;1(1-2):164-175.

3. Cialdini RB, Borden RJ, Thorne A, Walker MR., Freeman S, Sloan LR. Basking in reflected glory: Three (football) field studies. *Journal of personality and social psychology*, 1976;34(3):366.

4. Fischer-Baum, R. Animated infographic: Watch as America's stadiums pile up on the backs of taxpayers. Deadspin. Retrieved from [http://deadspin.com/5964116/animated-infographic-watch-as-americas-stadiums-pile-upon-the-backs-of-taxpayers\(2012, December 4\)](http://deadspin.com/5964116/animated-infographic-watch-as-americas-stadiums-pile-upon-the-backs-of-taxpayers(2012, December 4)).

5. Izadi B, Ehsani M, Koze Chian H, Farshad F. Designing a communication marketing model in Iran's premier football league. *J Sports Manag*. 2018;11(1):15-29.

6. Tajfel HE. Differentiation between social groups: Studies in the social psychology of intergroup relations. *Academic*. (1978).

7. Faraji R, Hemtinejad MA, Qolizadeh MH. Factors affecting the security of football stadiums in Iran: creating a tool and checking its validity and reliability. *J Sports Manag Move Behave*. 2019;31(16):1.

8. Abdali M, Ismaili M, Nik Ayin Z. Explaining the security situation of Iran's football stadiums with emphasis on the role of tournament organizers. *Sport Manag*. 2021;54(13):979-1000.

9. Mcpherson BD. Socialization into the role of sport consumer: a theory and causal model. *Canadian Rev Sociol Revue*. 1976;13(2):165-177.

10. Zahery A, Hakimeh Emadi M. Factors affecting superstition tendency among Iranian football players. *Sports Manag Dev*. 2017;6(2):32-46.

11. Goldstein R. George Steinbrenner, who built Yankees into powerhouse, dies at 80. *New York Times*. Retrieved from http://www.nytimes.com/2010/07/14/sports/baseball/14steinbrenner.html?_2010, July 13.

12. Rein I, Kotler P, Shields BR. *The elusive fan: Reinventing sports in a crowded marketplace*. McGraw Hill. 2007.

13. Zaheri T, Ismaili MR. How beautiful you are. Determine the security status of Iran Football by confirming the details of the tournaments. *Mederet Rezchi*. 2007;54(13):979-1000.